

Podgorica – Skupština Crne Gore najavila je osnivanje anketnog odbora koji bi se bavio aferom „Možura“, odnosno ubistvom iz 2017. godine malteške novinarke Dafne Karuane Galicije, koja je pisala o ovoj aferi, ali i povezanosti bivše vlade i režima Demokratske partije socijalista (DPS) s koruptivnim radnjama u ovom slučaju.

Kontrolno saslušanje je najavljeno nakon što je ovih dana Specijalno državno tužilaštvo (SDT) odbacilo krivičnu prijavu na osnovu koje je ispitivano da li je firmi „Možura vind park“ zakonito odbijeno gotovo sedam miliona evra ulaznog PDV-a. SDT je Osnovnom državnom tužilaštvu (ODT) dostavilo spise predmeta koji se odnose na moguću utaju poreza i doprinosa u poslu te kompanije sa firmom „Shanghai Electric Power Engineering Montenegro LLC“.

Kompanija „Možura vind park“, koja upravlja kontroverznim projektom vetroelektrana na brdu Možura između Bara i Ulcinja, godinama posluje preko Prve banke, u kojoj je pojedinačno najveći akcionar Aco Đukanović, brat predsednika države Mila Đukanovića, utvrdio je novinarski istraživački tim.

Vinsent Muskat, jedan od trojice optuženih za ubistvo malteške novinarke Dafne Karuane Galicije 2017. godine, osuđen je na 15 godina zatvora. Optuženi su i braća Alfred i Džordž Dedorđo, jer su napravili i postavili bombu ispod automobila novinarke. Četvrta osoba povezana s tim ubistvom je Jorgen Fenek, biznismen koji je uhapšen 2019.

Prema pisanju podgoričkih „Vijesti“, afera „Možura“ je tokom letnjih meseci bila u žiži javnosti, jer je sin ubijene novinarke sa Malte koja je istraživala korupciju prilikom kupoprodaje Vetroelektrane „Možura“ na istoimenom brdu između Bara i Ulcinja, zatražio od nove vlade Crne Gore dokumente kako bi se ova afera, kojom se bavi i Evropol, dodatno rasvetlila.

„Iako je javnost Crne Gore zainteresovala afera 'Možura', koja je predmet istrage i Evropola i policije na Malti, ali i crnogorskih istražnih organa, već mesecima, kao da je ta afera 'zanemela', odnosno, kao da je izgubila na intenzitetu, iako je najavljivana kao 'Poslednji ekser u sanduk diktature Mila Đukanovića', pišu ove novine.

Sin ubijene novinarke i zvanično je tražio od vlade pomoć da se ova afera rasvetli, a Centru za istraživačko novinarstvo Crne Gore (CIN-CG) rekao je da je pisao Zdravku Krivokapiću i zatražio da „nova vlada deblokira prenošenje najvažnijih dokaza iz Crne Gore na Maltu“.

Ocenio je da u „Crnoj Gori postoje važni dokazi o postojanju višemilionske korupcije u projektu koji će državu dodatno, kroz ugovor o subvencionisanoj struji za 12 godina, koštati 115 miliona evra i koji je nakon niza transakcija sada u većinskom vlasništvu kineskog kapitala“.

Vlada Crne Gore, pišu „Vijesti“, od javnosti je skrivala da je „misteriozna ofšor kompanija sa

Sejšelskih ostrva 'Cifideks Ltd' na nekoliko meseci preuzela kontroverzni međunarodni projekat izgradnje vetroelektrana na brdu Možura na Crnogorskom primorju". Takođe se kaže i da je „ista firma maltene čitave 2015. godine (od februara do decembra) vodila pregovore, potpisala ugovor o prodaji i menjala ga nekoliko puta sa španskom kompanijom „Fersa enerhijas renovables” i podgoričkim preduzećem „Čelebić”, biznismena Tomislava Čelebića, prijatelja i poslovnog saradnika aktuelnog predsednika države Mila Đukanovića, oko stoprocentnog preuzimanja akcija VE „Možura” i koncesionih prava, dok su u javnosti samo davane izjave kako Vlada Crne Gore pregovara direktno s malteškom vladom i tamošnjom državnom kompanijom „Enemalta”. Na čelu tadašnje vlade bio je Džozef Muskat, koji je kasnije podneo ostavku usled međunarodnog i domaćeg pritiska zbog velikog broja skandala, uključujući i pokušaj opstrukcije istrage ubistva Dafne Karuane Galicije”.

CIN-CG je ustanovio da je „Đukanovićev prijatelj Čelebić 10. februara 2015. godine, čak 22 puta skuplje od realne tržišne vrednosti, firmi 'Cifideks Ltd' prodao jedan odsto kapitala kompanije 'Možura vind park' za ukupno 650.000 evra”. Samo dva dana kasnije, kako se kaže, kompanija „Cifideks Ltd” je od španske kompanije „Fersa enerhijas renovables” kupila 99 odsto kapitala iste firme za 2,9 miliona evra, što znači da je udeo od jedan odsto u tom kontroverznom projektu tada vredeo oko 29.000 evra”. „Enemalta” je postala jedini vlasnik kompanije „Možura vind park” 29. decembra 2015. godine, nakon što joj je kompanija „Cifideks Ltd” prodala udeo od 100 odsto kapitala za ukupno 3,5 miliona evra.

„Vijesti” navode da je, po tvrdnjama Rojtersa, „Cifideks Ltd” za isplatu „Ferse” i Čelebića dobio tri miliona evra od kompanije iz Dubaija „17 blek”, čiji je vlasnik Jorgen Fenek, uhapšeni glavni osumnjičeni za ubistvo novinarke. Nakon što je transakcija obavljena „Cifideks Ltd” je vratio tri miliona kontroverznoj firmi „17 blek” i još 4,6 miliona takozvanog akcijskog profita.

Crna Gora se inače ugovorom obavezala da kompaniji „Možura vind park” da subvencije od 115,2 miliona evra u periodu od 12 godina.

„Elektroprivreda Crne Gore (EPCG) praktično je primorana da otkupljuje struju sa Vetroelektrane 'Možura' po ceni koja je oko tri puta veća od tržišne. 'Enemalta' je nedavno priznala da je platila trostruko veću cenu firmi 'Cifideks Ltd' (10,3 miliona evra) od one koju je prijavila u Crnoj Gori (3,5 miliona evra). Time je postalo jasno da su na Malti i u Crnoj Gori knjiženi različiti iznosi, odnosno da se knjigovodstvo u tim državama kad je u pitanju projekat 'Možura' ne poklapa. Sve ove transakcije odrađene su preko 'Prve banke’”, konstatovao je istraživački tim novinara.

Izvor: politika.rs